

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta " 6—
četrt leta " 3—
na mesec " 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 3, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta " 9—
četrt leta " 4-50
na mesec " 1-60
Za inozemstvo celo leto " 28—
Upravištvo: Knaflcova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Poslanec Ivan Hribar proti natočevanju.

Dunaj, 2. septembra. V »Neue Freie Presse« priobčjuje poslanec Ivan Hribar pismo, v katerem 1. zavrača trditev, da bi bil 1. 1908 v Ljubljani kak Nemeč ugrožen na življenje; 2. brani mestno policijo pred očitanjem, da bi ne bila storila vse, kar ji je bilo mogoče, da prepreči septembarske demonstracije; 3. korigira vest o sliki srbskega prestolonaslednika; 4. zanika vest, da bi bilo ljublj. prebivalstvo sovražno vojaštvu, češ, da se tega ne da sklepati iz dejstva, da ljudje niso navdušeni za polk, ki je v usodepolnih septembarskih dneh streljal; 5. dokazuje vzorno gospodarstvo mestne občine in 6. zavrača zlobno izmišljena poročila o njegovem govoru, ki ga je imel na grobu septembarskih žrtev.

Baron Schwarz jo je zopet polomil.

Praga, 2. septembra. Snočni »Narodni Listy« javljajo z Dunaja, da je bila centralna vlada silno presenečena, ko je dobila vest o razpustu občinskega sveta ljubljanskega. Kranjski deželni predsednik baron Teodor Schwarz je pač imel pooblastilo za razpust občinskega sveta za slučaj, da bi bil za župana zopet izvoljen Hribar, vendar pa je bilo določeno, da bi se tudi v tem slučaju imel občinski svet razpustiti šele čez par dni, to je konec tega tedna, da bi se s tem napravil na javnost vtisk, da se vlada še pomišlja, kaj bi ukrenila. To taktično potezo je baron Schwarz s svojo znano nerodnostjo pokvaril, zaradi česar v merodajnih krogih vlada nemala nevolja proti njemu.

Češko - nemška pravna pogajanja.

Praga, 2. septembra. Prihodnji teden bo pričel ministrski predsednik baron Bienenroth pravna pogajanja tudi z voditelji čeških in nemških meščanskih strank. Med prvimi bo konferiral s predsednikom mladočeskega izvrševalnega odbora deželni poslanec dr. Škardo.

Vsenemška propaganda.

Dunaj, 2. septembra. Dne 9., 10., 11. in 12. septembra se vrši v Karlsruhe kongres vsenemške zveze. Tega kongresa se udeležijo tudi številni vsenemški državni in deželni poslanci iz Avstrije. Kot nadaljevanje tega shoda se bo vršil dne 15. septembra t. l. shod vseh vsenemških poslancev iz Nemčije in Avstrije v Solnogradu.

Radi vojaških vprašanj.

Budimpešta, 2. septembra. Dobrobranski minister general Kasay odpotuje prihodnji teden na Dunaj, da se z ministri posvetuje o raznih vojaških vprašanjih, ki pridejo v razpravo v prihodnjem delegacijskem zasedanju.

Povišanje osnovne glavnice.

Praga, 2. septembra. »Hlas Naroda« javlja, da bo »Česka prāmislava banka« zvišala svojo osnovno glavnico na 50 milijonov kron.

Avstrijsko - italijanski obmejni spori.

Dunaj, 2. septembra. Na sestanku v Solnogradu se je doseglo med grofom Aehrenthalom in San Giulianom popolno soglasje glede avstrijsko-italijanskih mejnih sporov, vsled česar ne bo treba sklicevati posebnih komisij, da bi ta sporna vprašanja urejevala.

Socijalnodemokratski kongres.

Kodanj, 2. septembra. Včeraj je imel mednarodni socijalnodemokratski kongres svojo prvo plenarno sejo. Otvoril jo je švedski delegat Branting. Shodu prisostvuje 887 legitimiranih delegatov. Bebel je poslal shodu brzobjaven pozdrav. Tajniško poročilo je podal generalni tajnik Belgijec Huysman. Prva točka dnevnega reda je bila debata o brezposelnosti. Predložila se je resolucija, v kateri se konstatuje, da je današnja brezposelnost posledica kapitalistično-produktivnega načina dela in kapitalističnega sistema, ter zahteva obligatorno zavarovanje delavcev proti brezposelnosti. O resoluciji se je razvila živahna debata. Mnogi govorniki, zlasti Angleži, so naglašali, da je resolucija premešljena. Končno se je resolucija sprejela. Mnogo delegatov, predvsem angleških, se je glasovanju odtegnilo.

Odredba češkega deželnega šolskega sveta.

Praga, 2. septembra. Deželni šolski svet je izdal odredbo, da se imajo z novim šolskim letom opustiti vse one provizorične paralele in vsi provizorični višji razredi na vseh šolah, kjer ne dosega število učencev 80. Nemško časopisje pravi, da je ta naredba naperjena proti Nemečem.

Pismo italijanskega kralja cesarju.

Isi, 2. septembra. Italijanski minister zunanjih del markiz San Giuliano je vročil včeraj cesarju Franu Josipu svojo ročno pismo kralja Viktorja Emanuela, v katerem mu vnoči v iskrenih besedah čestita k 80. rojstvenemu dnevu. Cesar se je brzobjavno zahvalil kralju na čestitki.

Klerikalni panama na Koroškem.

Celovec, 2. septembra. Voditelji krščansko - socijalne stranke in višja duhovščina se trudijo, da bi vlado pridobili za to, da bi pomagala pri saniranju združne zveze. Vlada ba je ni nasprotna temu projektu, češ, da se gre tudi tu, kakor svoje dni pri Vavčevski založni, za rešitev pred finančnim propadom »malih ljudi«. Sprva se je skušalo za saniranje pridobiti »Wiener Bankverein«. Ta je tudi odposlal v Celovec svojega uradnika, ki pa se je vrnil od tjakaj s skrajno neugodnimi vestmi. Med drugim se je prepričal, da je imela pivovarna Kayser v Feldkirchnu l. 1909. 40.000 K izgube in da je rudnik v Sonnenbergu docela pasiven. Koroška združna zveza bo imela 8. t. m. svoj občni zbor, na katerega so povabljeni vsi krščansko - socijalni voditelji. Niže avstrijska združna

zveza je posodila Koroški 180.000 K proti temu, da ji je zastavila obljage v znesku 200.000 K.

Kolera.

Berolin, 2. septembra. V Virchovovi bolnici je včeraj umrl delavec Pavel Friedrich, ki so ga nedavno tega tja prenesli, ker je oboliel na znakih kolere. Včeraj je obbolelo več oseb v mestu na kolero podobni bolezni.

New York, 2. septembra. Vlada je izdala stroge protifilaktične navedbe radi kolere proti vsem parnikom, ki prihajajo iz Italije, Nemške in Rusije.

Rim, 2. septembra. V južni Italiji je na novo obolelo na kolero 12 oseb, umrlo pa 10.

Črnogorski kralj in slovansko časopisje.

Praga, 2. septembra. Češki listi javljajo, da je črnogorski kralj Nikola z izredno prijaznostjo sprejel zastopnike slovanskega časopisja. Med drugim je rekel časnikarjem: Bodite prepričani, da se jaz in moja država ne bova nikdar izneverila vzvišeni slovanski ideji. Ko se je poslovil od slovanskih časnikarjev, jim je rekel, vsakemu posebe stiskajoč roko: Priporočam se naklonjenosti slovanskega časopisja. Nasproti poročevalcu zagrebškega »Obzora« je rekel: Pozdravite mi Zagreb, središče hrvaške in srbske kulture.

Napetost med Turčijo in Grško.

Carigrad, 2. septembra. Diplomatičje velesil so mnenja, da bo Venizelosov mandat proglašen za veljavnega na grški narodni skupščini, ker je Venizelos baje grški državljani.

Carigrad, 2. septembra. Vse turško časopisje piše skrajno ostro proti Grški. Glasilo mladoturške stranke »Tanin« piše, da so velesile obljubile, da bodo preprečile vsako kršenje turške suverenitete na Kreti. Ako te obljube ne izpolne, bo Turčija izvajala konsekvence. »Jeny Gazeta« naglašajo, da bi pripustitev Krečanov na grško narodno skupščino značilo toliko kakor casus belli. »Sabah« poudarja, da je turška vlada naznanila velesilam, da bi bila takoj primorana Grški napovedati vojno, ako bi Grška pripustila, da bi prišli v narodno skupščino tudi Krečani.

Carigrad, 2. septembra. Vlada z vso odločnostjo dementuje vse vesti, ki govore o tem, da Turčija napove Grški vojno.

Prepoved uvoza orožja.

Petrograd, 2. septembra. Vlada je prepovedala uvoz vsakojakega orožja na Finsko. Od prepovedi izvzete so samo gladke puške.

Angleška misija v Belgradu.

Belgrad, 2. septembra. Včeraj ob 11. dopoldne je kralj Peter sprejel v slavnostni avdienci angleško misijo pod vodstvom lorda Roberta, ki je prišla notificirati nastop vlade kralja Jurja V.

Nemški vohuni na Ruskem.

R.— Varšava, 2. septembra. V piotrokovski guberniji pri vasi Daltova je padel na tla zrakoplov. Balon so preiskali orožniki, ki so našli v košarici dva nemška častnika in enega inženirja fotografa. V zaboji, ki je bil v košari, so bile fotografske slike krajev v kališki in piotrokovski guberniji in šifrirane beležke. Orožniki so vse to zaplenili, častnike pa aretirali in jih izročili vojaški oblasti.

Ruski vohun na socijalno demokratskem kongresu.

London, 2. septembra. Korespondent »Daily Maila« javlja, da se je udeležil tajnih posvetovanj na mednarodnem socijalno demokratskem kongresu v Kodanju tudi neki ruski vohun. Šele koncem seje so ga spoznali in ga iztirali iz dvorane.

Prince Pavle Karagjorgjević.

R.— Belgrad, 2. septembra. Nečak kralja Petra prince Pavle se nahaja že dlje časa pri svojem očetu princu Arsenu Karagjorgjeviću v Parizu. Po informacijah z dvorskih krogov se prince Pavle vrne v Belgrad prihodnjo nedeljo. Z njim pride tudi njegov oče. Le-ta pa ostane tu samo par dni. Torej so neresnične vse vesti, kakor da prince Arsen za stalno pride v Srbijo, kjer bi baje imel prevzeti mesto vrhovnega poveljnika srbske armade.

Potni listi zopet v veljavi.

R.— Belgrad, 2. septembra. Srbska vlada je, kakor je znano, odpravila potne liste nasproti vsem državam. Sedaj jih je začasno zopet uvedla in sicer z ozirom na kolero, da more kontrolirati, kateri potniki prihajajo iz krajev, okuženih od kolere.

Orožnik — morilec.

R.— Zader, 2. septembra. V Imotski je orožnik Tišma srečal več lovecev, ki jih je ustavil, da mu pokažejo orožne liste. Dasi so imeli vsi loveci orožne liste, vendar je enemu izmed njih vzel puško in jo vrnil ob tla, da se je zlomila. Lovec je ostal miren in se je napotil k orožniški vojašnici. Orožnik je hitel za njim, ga došel pred vojašnico ter mu zabodel bajonet v trebuh. Lovec je bil na mestu mrtev. Orožnika so prijeli.

Orkan na Ogrskem.

Budimpešta, 2. septembra. Včeraj je tu divjal grozovit vihar s strelo in točo. Vihar je na mnogih krajih uničil vse poljske pridelke. Več sel je pogorelo, drugodi pa so nastale silne povodnji.

Veleizdaja v Indiji.

Kalkuta, 2. septembra. Tu se je pričel velik veleizdajniški proces. Obtoženih je 43 Indov. Pri procesu se je dognalo, da so bili obtoženci v posesti vseh železniških načrtov, da bi bili lahko v slučaju potrebe razstrelili vse železniške predore in mostove, da bi se angleška armada v slučaju vstaje ne mogla ganiti nikamor.

Znaki časa.

Z železno doslednostjo se uveljavlja v Avstriji protislovanski sistem. Ta sistem je konsekvence odvisnosti Dunaja od Berlina in na kolikor slabših nogah stoji ta sistem, s toliko večjim terorizmom se skuša vzdržati in zasidirati.

Nositelji tega sistema se ne smejujejo na to, da svoja prizadevanja uveljavljajo z brutalno nasilnostjo v državi sami, nego skušajo mobilizirati vse javno mnenje proti Slovanom ter tako z zvijačami, z lažmi in rafinirano izmišljenimi dogodki vplivati na najmerodajnejše osebe.

Da sodeluje pri tem tudi dunajsko ministrstvo zunanjih del, to priča dva pojavi najnovejšega datuma.

Berlinska »Vossische Zeitung« je prinesla o ljubljanski županski krizi poročilo, v katerem imenuje nepotrditiv bivšega ljubljanskega župana udarec s kolom slovenskemu narodu. Značilno je, da je to razglašeno v »Vossische Zeitung«, kajti notorično je, da je »Vossische Zeitung« v najintimnejši zvezi z dunajskim ministrstvom zunanjih del in da v vseh avstrijskih stvarih tolmači nazore in želje grofa Aehrenthala.

Se bolj značilen je članek, ki je brez dvoma iz tiskovnega urada zunanjega ministrstva prišel v veleoficijsko »Oesterr. Rundschau«. Ta članek »Allslavische Tage« se vredno pridružuje znanemu, po informacijah zunanjega ministrstva pisane mu Friedjungovemu članku v »N. Fr. Pr.«, ki je izval slovit proces, čigar konec pomeni gorostasno blamažo Friedjunga in tistih, ki so stali za njegovim hrbtom. Članek »Allslavische Tage« v veleoficijski dunajski reviji — novi Friedjung, ki je pa lahko tudi stari Friedjung, se previdoma ni imenoval — je denunciacija slovenskih kongresov v Sofiji, specialno časnikarskega kongresa. Izvestna gospoda na Dunaju je danes v prijetnem položaju, da lahko vso evropsko javnost »farba« s poročili o slovenskih stvareh. Danes lahko potom različnih »Vossische Zeitung« in korespondenčnih uradov lahko natvezi vsi Evrope, da so Slovenci sami veleizdajalci in da so »Keulenschlägi« potrebni. Tej gospodi seveda ni všeč, da se snuje brzozjavna slovanska centrala na Dunaju, ki bo Evropi podajala resnične poročila o slovenskih dogodkih in osvobodila slovanske liste od sedanjih odvisnosti od korespondenčnih podjetij, ki sistematično delajo proti Slovanom. In ker tej gospodi ni všeč, da bi se ustanovila brzozjavna slovanska centrala na Dunaju, denuncirajo vse od kraja, pred vsem slovanske politike v Avstriji, ves novoslavizem, dr. Kramarja in vse udeležnike sofijskih kongresov ter proglašajo vse narodno gibanje avstrijskih Slovanov za rusko in srbsko propagando.

Ne izplača se takih stvari zavračati. Saj tisti, ki jih provzročajo, sami vedo, da so neresnične. Spravljajo pa te denunciacije v svet, da bi naščuvali zoper Slovane vse javne moči v državi in javno mnenje v Evropi, ter tako dobili pomoč in podporo za ohranitev svojega sistema. Slovane pritisniti ob zid, da se jim bodo rebra lomila, to je danes vodilni princip notranje politike v Avstriji.

Ljubljanska obč. kriza.

Včeraj je vladni komisar Viljem vitez Laschan prevzel vodstvo občinskih poslov. Obiskal je posamične oddelke in si dal predstaviti uradnike. Ker je uradni jezik mestnega magistrata slovenski, je tudi vladni komisar govoril samo slovensko.

Čehi proti Šusteršiču.

Poslanec Maštalka je imel preteklo nedeljo v Vysokem shod, na katerem je razpravljajal o političnem položaju. Pri tej priliki se je tudi dotaknil obstrukcije ter izrekel kaj malo laskavo sodbo o vlogi, ki jo je igral pri obstrukcijski akciji. Rekel je med drugim, da je Šusteršič češke poslance naravnost prisilil k obstruk-

ciji. V ilustracijo te svoje trditve je navedel, da je Šusteršič v odločilnem trenutku razbijal s pestjo po mizi v »Slovanski Enoti« ter grozil, da bo njegova stranka na svojo roko pričela obstrukcijo, ako njega ne bo podpirala »Slov. Enota«. O klerikalni obstrukciji je rekel Maštalka, da je dal končni efekt obstrukcije prav onim, ki so trdili, da zada energična opozicija Bienenrthovemu kabinetu mnogo občutnejšo rano, kakor pa obstrukcija. Žal, da nismo izrabili slabih pozicij, ki jih je imel Bienenrth v juniju pri proračunski razpravi, ko ni mogel spraviti pod streho finančnega načrta in ko je prišel v čster konflikt s Poljskim klubom. Jasno, kakor na dlani je, da bi v trenutku, ko je izbruhnil konflikt s Poljaki in če bi prišlo takrat k glasovanju o kaki važnejši predlogi, kabinet Bienenrthov že spadal v preteklost. Obstrukcija je Bienenrthu posodila plašč, za katerega se skril, da bi s tem pridobil čas, da bi preko počitnice pripravil stranke za finančne predloge in da bi uravnal svoje odnose do Poljakov. — Tako uničevalno sodi eden najuglednejših čeških politikov o klerikalni obstrukciji. A naši klerikalci še imajo vedno klaverno pogum, da se bahajo s svojo obstrukcijo, dasi je vsemu svetu jasno, da je samo ta zavozena obstrukcija kriva sedanjih neznosnih razmer, ki vladajo v Avstriji.

Schwarzov ferman proti — koleri.

Mestni magistrat je dobil včeraj, še predno je prevzel agende vladni komisar Laschan, ukaz od deželne vlade, naj razglase proti koleri nemudoma priobčijo tudi v nemškem jeziku. Ta ukaz slove tako-le: »Laibach, am 31. August 1910. Laut Kundmachung von 27. August l. J. Z. 236.780 hat der Stadtmagistrat die d. a. zur Abwehr der Cholera getroffenen sanitären Verfügungen zur allgemeinen Kenntnis gebracht. Die Kundmachung wurde sowohl im Amtsblatte der »Laibacher Zeitung«, als auch durch öffentlichen Anschlag nur einsprachig (in slovenischem Texte) verlautbart. Da mit Rücksicht auf die in Laibach wohnhafte Bevölkerung deutscher Nationalität und die der Stadt zuströmenden Fremden die Verlautbarung dieser Kundmachung auch in deutscher Sprache unerlässlich erscheint, wird der Stadtmagistrat beauftragt, diesbezüglich sofort das Erforderliche zu veranlassen. Der k. k. Landespräsident: Schwarz.« Zakaj navajamo ta ukaz? Za to ukaz dokazuje, da baron Schwarz dopisuje z mestnim magistratom v nemškem jeziku in da se hoče sedaj, ko ima moč v rokah, pridno vmeševati v mestno avtonomijo, pred vsem pa hoče s svojim komisarjem zopet uveljaviti dvojezičnost na mestnem magistratu. Nemara je mož tako omejen, da misli, da bo ta dvojezičnost ostala na magistratu tudi potem, ko bodo mestno upravo zopet prevzeli svobodni izvoljenci svobodnega meščanstva.

Odbor telovadnega društva »Sokol II.«

naznanja svojim članom, da se udeležimo v nedeljo, dne 4. t. m. prireditve Sokola v Kamniku korporativno v kroju. Zbirališče točno ob 1. uri pred društveno telovadnico. Povratak z vlakom ob 11. uri zvečer.

Odbor telovadnega društva »Sokol II.«

vabi vse svoje člane na sestanek, ki se vrši v ponedeljek, 5. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji br. Fr. Kavčiča na Privozu. Ker je ta sestanek jako važnega pomena, prosi odbor, da se ga zanesljivo vsakdo udeleži. »Na zdar!«

Ljubljanečan umrl na Dunaju.

V četrtek je umrl v sanatoriju na Dunaju v starosti 47 let ljubljanski lekarnar, splošno priljubljeni in spoštovani g. Milan Levstek. Lahka mu bodi zemlja tuja!

Policijske vesti.

Vse mu je prav prišlo.

Šestnajstletni Anton Kovač iz Kržišča se je učil do srede julija

čevljarstva pri Antonu Raspotniku v Kameucih št. 14. Ob tem času je zapustil to mesto in se klatil okoli ter kradel, kar mu je prišlo pod roko. Vzel je Francetu Papežu 1 K 20 v, Antonu Raspotniku v zakristiji 28 v, Jožetu Nižanu 2 kopači, 2 lopati, 1 kladivo, 1 kotliček in eno ponev, Francetu Podlesnikarju 2 zlata prstana in en bič, Jožetu Gričarju 5 K denarja, nekaj sladkorja, 1 pas in 1 žepni nož; Ivanu Rebolju 17 jajec in 5 K denarja ter Barbari Murn en zlat prstan. — No, ta dečko obeta še mnogo!

Goljufica.

V prvi polovici minolega meseca je prišla v neko tukajšnjo trgovino z obualom neka 18letna mestno oblačena ženska ter vzela na ime uslužbenca v neki specerijski trgovini fine, črne čevlje na zadrigo, vredne 17 K, češ, da jih bode gospod že sam prišel plačat. Prodajalka ji je verjela in dala čevlje brez nadaljnjih pomislekov. Ko se je pa sedaj v dotični trgovini informovala po imenu navedenega gospoda, je izvedela, da ta tam sploh ne eksistuje ter, da je padla goljufici v past.

Tatvina na parniku.

Na nekem parniku je bila od Trsta do Splita ukradena ročna torbica, v kateri je bilo par uhanov, vrednih 9000 frankov, par uhanov z biseri in briljanti, vrednih 8000 frankov, dve zlati ženski uri, vredni 500 frankov, 12 srebrnih, pozlačenih žlic, vrednih 240 frankov, angleški bankovec za 100 pfuntov = 2480 frankov, eden za 50 pfuntov = 1240 frankov in eden za 20 pfuntov = 580 frankov, dragocena pahljača, več angleškega kovane denarja, kakor tudi zlata tobačnica z rubinom, safirjem in briljantom, vredna 1500 frankov. Po tatni dosedaj še nimajo nobenega sledu. Prodajalec teh dragocenosti naj se izroči najbližnjemu varnostnemu oblastvu.

Afera s strupenimi pilulami pred sodiščem.

(Nadaljevanje iz večernega lista.)

Včeraj ob pol 4. popoldne se je obravnavala nadaljevala.

Nadaljuje se

zasliševanje prič.

Priča Albina Prevc, zasebnica iz Kranja, se spominja, da je bil Hladnik pri njej v stanovanju. Priča pravi, da ji je večkrat kaj denarja zmanjkalo. Enkrat ji je zmanjkalo tudi desetak. To je povedala tudi svoji mužu, Sabothy, ki je pri njej stanoval, je zahteval, naj se to zadevo preišče. In tako so prišli na sled, da je Hladnik to vzel. Hladnik je to priznal. Sicer je bila z njim popolnoma zadovoljna. Takrat je bil Hladnik 12 ali 13 let star. Denar so ji povrnil.

Priča Beno Sabothy je stanoval pri gospe Preveč skupno s Hladnikom. Spominja se, da mu je gospa tožila, da ji je zmanjkalo bankovec — ne ve, ali je bil desetak, ali petak. Priča je nato začel stvar zasledovati, ter dobil Hladnika, ki je vse to priznal. Priča pravi, da je bil Hladnik sicer dober in mehak.

Priča Franc Korenčan, župan v Dol. Logatecu, izpove, da dobro pozna Hladnika in Tollazijeve. Vinska trgovina, katero je imel Hladnik z materjo, je šla dobro. Ločila sta se z materjo zaradi domačih razmer. Slišal je, da Hladnikova mati ni bila zadovoljna s poroko svojega sina. Hamerlitzovko je videl samo takrat, kadar je šla v prodajalno, ali v cerkev, drugam sploh ni hodila. Korenčan je letos kupil od njega vino, katerega kupčija pa vsled te afere ni veljavna. Hladnika pozna kot dobrega trgovca. Pozna ga kot vznemirljivega, naglega, vsako stvar je premalo premislil. O Hladnikovi soprogi tudi ne ve ničesar slabega. Pri Tollazijevih ni nikdar slišal, da bi govorili kaj slabega o Hamerlitzovih. Priča pravi, da se inata Hladnikova rada. Priča se je začudil, ko je slišal o tej aferi, in ni mislil, da je Hladnik to storil, še manj pa, da bi njegova soproga to storila. Kakor hitro je slišal o Hladnikovem podjetju, je rekel, da Hladnik ni dobro napravil, ker ne pozna Trsta.

Na vprašanje dr. Ravniharjevo pravi priča, da mu je Hladnik sam pravil, da sta se z materjo prijateljsko poslovila, ter se poljubila.

Na vprašanje dr. Švigljevo izjavi priča, da se Hladnikova soproga ni nikdar izrekla sovražno o Hamerlitzovih, temveč je celo želela, da se izpričajnijo.

Priča Jožef Špan, pomočnik pri Tollazijevih, se spominja, da je Hladnikova soproga prišla dvakrat domov v Logatec. Zakaj da je prišla, tega ne ve. O Hladniku izpove, da je bil zgovoren, sicer pa dober človek. Slišal je, da se je Hladnikovo podjetje ponesrečilo in da Hamerlitzova gospa ni bila zadovoljna s poroko. Nikdar ni slišal, da bi obtoženka zabavljala čez svojo taščo. Ko je prišla afera na dan, so ljudje splošno govorili, da ni Hladnik storilec — pozneje se jim je pa čudno zdelo, da bi bil Hladnik storilec.

Priča Roza Arko, sestra obtoženke, pride iz Senožec večkrat domov. Priča je šla osebno k Hamerlitzovim, ter skušala posredovati, da bi Hladnik doma ostal, ter še nadalje vodil trgovino. Temu se je pa Hamerlitzovka protivila, ter rekla, da naj rajši počakajo, da si sin ustanovi eksistenco. Priča je pisala Hamerlitzovki anonimno karto, in sicer zaradi tega, ker je dala izjavo v časopise, in ker je vsled tega neposredno spravila tudi Tollazijevo hišo v sramoto. Po aferi se je priča peljala v Trst, kjer sta jo sestra in njen soprogram sprejela ravnotako, kakor bi nič ne bilo. Hladnika je imela za nadarjenega človeka. Vedela je, da se je Hladnikovo podjetje ponesrečilo, ni se ji pa povedalo, koliko je Hladnik izgubil. Priča je govorila tudi z Zidaričem zaradi pisma, katerega mu je Hladnik pisal. Zidarič ji pa ni nadalje razlagal, kaj je v pismu. Priča pravi, da je sestra sama upala, da se bo razmerje napram Hamerlitzovki sčasoma izboljšalo. Tudi Hladnik ni nikdar nič žaljivega o materi govoril.

Priča Ivan Toplikar, polkancelist v Ljubljani, je dobil svoj čas od sodišča ukaz, naj poizveduje po papirju, strupu, škatlji itd. Tu se ni izvedelo, kdo da je storilec. V trgovinah ta strup ni bil kot strup označen, temveč je bila prodaja tega strupa popolnoma prosta.

Priča dr. Piccoli jun., lekarnar v Ljubljani, izjavi, da so prodajo tega strupa takoj ustavili, ko so videli, kako je adjustiran. Prodali so samo eno veliko steklenico. Ko so naročili strup, so bili informirani, da ga smejo prodajati brez »Giftscheina«.

Priča Ivan Krivec, trgovec v Ljubljani, izpove, da je ta strup prodajal. Trguje s specerijskim in materialnim blagom. Nek agent mu je priporočal to sredstvo zoper podgane in miši. Prodajal je dve veliki in dve mali steklenici, druge so mu konfiscirali. »Mrtvaško glavo« in strup je smatral tako, da je ta strup za podgane. Ker je prišel potnik in blago ponujal, tedaj je mislil, da sme to prodajati. In to mu je potnik tudi izrecno rekel, da sme ta strup prodajati brez »Giftscheina«. Eno steklenico je kupila neka mlinarica z Notranjskega, in sicer kakih 14 dni pred tem, predno mu je bil strup konfisciran.

Na vprašanje dr. Ravniharjevo pravi priča, da ni nikdar tega strupa smatral kot nevarnega za ljudi.

Dr. Neuperger vstane, ter povabi dr. Ravniharja, naj pokusi strup.

Dr. Švigelj: Sicer pa mi nisimo podgane!

Priča Alojzij Šušelj, trgovec iz Brežic, izpove nemško, ter pravi, da je imel Lassnik tak strup že kake dve leti v prodaji. Prodajali so ga brez »Giftscheina«. Mrtvaška glava je samo nekaka reklama in pa znamenje, da je stvar škodljiva.

Priča Jožef Tollazij se je pismeno izjavil, da ne bo pričal.

Priča Uršula Kreč, krojačeva soproga v Ljubljani, pozna Hladnika približno dve leti. Ko je bil Hladnik prvič v zaporu, je prišel k njej, ter ji tožil, kaj da je z njim in da je popolnoma nedolžen. Rekel je

tudi, da ni imel nobenega varoka, svojo mater zastropiti. Če bi pa to storil, bi se rajše odpeljal v Italijo, ne pa, da bi se javil prostovoljno sodišču. Obenem jo je prosil, da mu naj da za en teden hrano, ker bo imel pri sodišču še opravila.

Priča Viktor Ljubič ni na vzoč. Njegova izpoved se prečita: Govoril je pred Hladnikovo aretacijo s Hladnikom. Na njega je napravil Hladnik vtisk, da je nedolžen.

Priča Ivan Sieherl, veleposestnik v Logatecu, pravi, da ne more o Hladniku ničesar slabega povedati. Bil je morda nekoliko vesel, kakor vsi mladi ljudje. Za vinsko trgovino se je zelo trudil. Priča je slišal, da Hamerlitzovski ni ugajala zveza njegovega sina s sedanjo njegovo soprogo. O Hladnikovi soprogi pravi, da je bila jako dobrega značaja. Slišal ni nikdar, da bi Hladnikova soproga sovražno govorila o svoji tašči in da je nasprotno celo direktno želela, da bi se spoprijaznila z njo.

Priča Josipina Mazi, gostilničarka v Logatecu, potrjuje izpoved prejšnje priče. Hamerlitzovka ji je sama rekla, da ji srce krvavi, ko je šel Hladnik v Trst. Se ni zanimala za Hladnikovo kupčijo v Trstu. Ko je bila Hladnikova soproga doma, je večkrat obiskala Mazijevo gostilno, ter je vedno izrekala željo, da bi se spoprijaznila s taščo. Nikdar ni rekla obtoženka slabe ali žaljive besede o Hamerlitzovski, temveč jo je celo hvalila. Tudi po aferi je prišla k priči. Nikdar pa ni delala na pričo vtiska, da bi bila kriva. Cela okolica pozna Hladnikovo soprogo kot blago dušo.

Priča Josipina Sieherl, veleposestnikova soproga v Logatecu, je slišala, da Hamerlitzova gospa ni zadovoljna z zakonom svojega sina. Ko je bila Hladnikova soproga doma, je prišla samo enkrat k nji. Čez moža se ni jezila, vedno je želela, da bi se sprijaznila s Hamerlitzovko, ki se je je vedno izogibala. Po aferi ste prišli tudi skupaj, toda niste govorili o zadevi.

Priča Ivan Mihevc, posestnik v Logatecu, je sosed Tollazzijev. Pravi, da se je Hladnik vedno zanimal za trgovino. Ko je bila Hladnikova soproga doma, je večkrat govoril z njo. Pri tej priliki je večkrat omenila, da bi rada videla, da bi se sprijaznila s Hamerlitzovko, slabo pa ni nikdar o njej govorila. O aferi pa ni nikdar govorila. Obtoženka slika kot mirno, ponižno, ne bahato dekle.

Hladnikove menice in posojila.

Priča dr. Rudolf Modrič ne ve, če je Quiritti premožen.

Predsednik prestopi zdaj k drugemu delu obtožnice, v katerem je Hladnik osumljen raznih goljufij.

Hladnik: Dollenza mi je predstavil Capanna. Šele pozneje je izvedel, da je mesar. Videla sta se večkrat v kavarni. Lansko leto novembra meseca ga je prosil za 1000 K posojila, ko je kupil avtomobil. Čez tri tedne mu je povrnil 1100 K. Drugič mu je posodil 550 K, povrnil mu je 600 K, nato 100 K in čez nekaj dni 150 K. Tega mu ni vrnil. Zadnjikrat ga je prosil za 1500 K. Rekel mu je za menico, katero mu je tudi dal. Dollenz mu je dal 1100 K. Pri odhodu ga je vprašal, če je njegov podpis dober. Čez kakih 10 dni je zopet prišel k njemu, ter mu dal na račun 350 K. Tako, da mu je zdaj dolžan še 1000 K.

Predsednik pravi, da Dollenz trdi, da mu je Hladnik dolžan 6500 K.

Hladnik pravi, da je moral Dollenz prav dobro poznati njegove razmere. Dollenz ni nikdar pravil o svojih razmerah in o svoji materi. Za 1000 K je dal za prilično mesec dni 100 K — to je približno 120 K obresti na leto.

Obtoženec taji, da je Quirittija ogoljufal. Z njim ga je seznanil Capanna. Quiritti je bil krojač in mu je enkrat napravil suknjo. Obtoženec mu je enkrat posodil 30 K, vsega skupaj mu je posodil v več obrokih 1050 K. Ne ve, če je imel pri tem kakšno pričo. Dolžnega pisma mu

Quiritti ni dal. Za pokritje dolga mu je dal dve menici: eno za 500 K, drugo za 600 K. Plačal mu pa Quiritti ni ničesar.

Predsedniku se čudno zdi, da bi se tak stavec, kakor je Quiritti, zavaroval za 50.000 K in kot revež plačeval še zavarovalnino. Quiritti pravi, da ga je Hladnik nagovarjal k temu.

Hladnik taji to, in pravi, da bi na glavo padel, če bi kaj takega storil. Obtoženec taji vse. Prizna pa, da mu je Marinšek od lanskega do letošnjega leta posodil kakih 5000 K, kar mu je pa vrnil. Posojeval mu je iz roke v roko, nekaj pa na menice. Marinšku je dolžan 200 K, oziroma 1300 K. Od prej 200 K, zdaj pa še 1100 K. To so menice, katere mu je izstavil Quiritti in katere mu je Marinšek žiriral. Te je eskontiral pri banki »Istriana Trieste«. Hladnik trdi, da ni nikdar pod pretvezo, da ima za nek gozd dobiti 10.000 do 15.000 kron, izvalil iz njega denar. Iz zapora je poslal Marinšku 600 K na neko staro menico.

Hladnik obtožen krade.

Predsednik navaja obtoženec razne dolgove.

Po končnem obračunu s Hladnikom konstatira predsednik, da ima Hladnik 27.687 kron dolga — 16.500 kron ima pa terjati; pokriti torej ne more okroglih 11.000 K.

Hladnik pravi, da mu je sferisterij ves denar pobral.

Dr. Ravnihar predlaga, naj se zasliši priča Roza Arko, da je dal Jožef Tollazzi Hladniku posojilo pod pogojem, da jih vrne, če jih bo mogel in pa da obstoji zavarovalna policia Hladnikova za 10.000 K.

Dr. Neuperger pravi, da je to brezpomembno.

Predsednik pravi, da se bo o tem pozneje sklepalo.

Priče o Hladnikovih posojilih.

Priča Alojzij Dollenz, mesar v Trstu, se je spoznal s Hladnikom pred poltretjim letom. Oktobra meseca mu je posodil 1500 K, katere je Hladnik porabil za trgovino. Ta denar mu je Hladnik vrnil. Meseca decembra mu je posodil zopet 2500 kron, tudi za kupčijo. 500 K mu je Hladnik plačal, za ostanek 2000 K sta napravila menico, ki je bila za obresti 100 kron višja nego dolžna vsota. Priča pravi, da ta menica za 2100 K še ni plačana. Meseca februarja mu je posodil zopet 2800 kron. Pozneje so izstavili dve menici, eno na 1000 K, drugo na 2000 K. Tega mu Hladnik ni povrnil. Meseca aprila mu je zopet posodil 1500 K, za kar so izstavili menico.

Druge menice so pa zvišali, eno na 1200, drugo na 2100, tretjo tudi na 2100 K.

Priča taji, da je dal na zadnjo menico samo 1100 K. Ko je meseca februarja Hladniku posodil, mu je ta rekel, da rabi denar za nakup vina. Poslednjih 1500 K pa je izvalil s tem, da pojde v Logatec, kjer se intabulira na neko hišo za 40.000 K. Svoto potrebuje za stroške odvetnikov. Vrnil mu bo, kakor hitro dobi ta denar. Vsega ima terjati od Hladnika 6900 kron.

Na vprašanje predsednikovo, ali bi Dollenz teh 1500 K tudi sicer posodil, pravi priča, da bi jih ne posodil. Tudi za vinsko kupčijo bi mu jih ne posodil.

Priča je izvedel, da je Hladnik iz dobre družine. O tem ga je informiral Capanna.

Dr. Ravnihar konstatira, da so navrgli pri dveh menicah v znesku 2800 kron 500 kron za obresti v treh mesecih.

Hladnik pravi, da mu je dolžan samo 1000 kron in da za ostale menice ni dobil denarja. Kar se tiče intabulacije 40.000 kron na hišo, pravi, da mu tega ni rekel ter pove to priči v obraz.

Priča pa ostane pri svoji trditvi.

Dr. Ravnihar vpraša, če se Dollenz sploh peča s takimi posojili.

Priča Dollenz pravi, da daje taka posojila samo prijateljem.

Priča Stefan Quiritti, krojač v Trstu, izpove, da se je pred dvema leti seznanil s Hladnikom. Predstavil mu ga je Capanna. Nekega večera ga je nagovarjal Hladnik, naj se zavaruje za kakih 25.000 K ter mu izročil za razne stroške 50 kron. Polico naj da Hladniku, ker jo potrebuje. Priča je šel tudi k zavarovalnici »Fenice«, ki ga je poslala k zdravniku. Zavarovalnica ga je zavrnila.

Hladnik mu je izrecno rekel, da bo plačeval premije. V to se je priča udal, ker je upal, da bo od Hladnika kaj dobil za to. Priča je mislil, da bi bila donosna kupčija s čepicami ter je vprašal Hladnika, ali bi mu v to svrhu kaj posodil. Hladnik mu je dal najprvo 100, potem še 200 kron, za kar je priča kupil čepice. Od dobička bi imel vsak polovico. Kupčija s čepicami bi se obnesla, če bi bilo mrzlo, kar pa lansko leto ni bilo. Ker se kupčija ni obnesla, ni mogel Hladniku plačati menice. Za to mu je izstavil menico na 500 kron, in sicer 350 kron za dolg, 50 K za obresti, 100 pa več, katere je Hladnik ravno potreboval in katere bo Hladnik sam plačal. Hladnik je rekel, da bo to menico eskontiral. 15 dni pozneje je srečal Hladnika, ki mu je rekel, da na menico ne more ničesar dobiti, ker njegov podpis ne zadošča. Hladnik ga je prosil za drugo menico, češ, da je dobil človeka, ki mu bo dal denar. Hkrati je Hladnik strgal staro menico. In priča mu je izstavil novo menico na 500 kron. Banka ga je tirjala za dve menici, in sicer za eno, glasečo se na 500 K, za drugo na 600 kron. Quiritti ni ničesar plačal. Hladnik se je napram njemu obnašal kakor »angel«.

Hladnik: Da so me molzli. Predsednik: Tega ste pa vi molzli. Hladnik: Kaj bom reveža, vsaj nima nič. Hladnik trdi, da mu je bil priča dolžan 1000 kron, potem mu je dal en kovčeg, vreden 20 kron, 50 K za zavarovalnico — 30 kron je bilo pa za obresti. Priča pa trdi, da ni od Hladnika več dobil nego 300 kron. Franc Marinšek, trgovec in gostilničar v Trstu, je podpisal Hladniku omenjeni Quirittijevi menici, ker je bil Hladnik napram njemu vedno pošten. Prišel je k njemu pod pretvezo, da rabi nujno denar; ker so mu nastali vsled bratove smrti stroški in da ima v kratkem dobiti za prodani gozd 10 do 15 tisoč kron. Marinšek bi mu navzlic temu podpisal menici. Na Quirittijevo menico ni dal niti pol krajcarja, podpisal je samo na Hladnikov podpis. Tožil je Quirittija in Hladnika, toda ni dobil ničesar.

Obraavnava se ob 8. uri zvečer prekine. Nadaljevala se bo danes ob 9. zjutraj.

(Dalje v večernem listu.)

Najnovejše vesti.

Stavka v Bilbao.

Bilbao, 2. septembra. Dopoldne je vladal v mestu popoln mir. V nekaterih tovarnah so delavci ustavili delo. Vlada je dala oblastnjam obsežna pooblastila za slučaj, ako pride do kakih izgrede.

Bilbao, 2. septembra. Popoldne je prišlo do krvavih izgrede. Vojaštvo je moralo intervenirati in rabi ti orožje. Več delavcev je ranjenih.

Izjemno stanje v Bilbao.

Bilbao, 2. septembra. Vlada je proglasila v Bilbao izjemno stanje in suspendirala nedržavlanske pravice.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Risto Pustoslemšek.

Borzna poročila.

Dunaj, 1. septembra. Živahno zanimanje, ki se je včeraj pojavilo za kreditke in 3% prioritete južne železnice, se je danes dopoldne še povečalo; sicer pa je bila borza mirna, kurzi na včerajšnji višini, mirno razpoloženje in vztrajno do konca.

Ljubljanska »Kreditna banka v Ljubljani«.

Vladni kurzi današnje borze 1. septembra 1910.

Obstoječi posojila.	Denari	Blagovi
4% majeva renta	93-75	93-95
4 1/2% srebrna renta	97-60	97-80
4% avstr. krona renta	93-70	93-90
4% ogr.	91-95	92-15
4% kranjsko deželno posojilo	95-25	96-25
4% k. o. češke dež. banke	94-—	95-—

Sredstva.	231-—	236-—
Srečke iz l. 1860 1/2	324-—	329-50
" " " 1864	157-—	162-80
" " " tiske	299-50	305-50
" " zemeljske l. izdaje	281-50	287-50
" " " II.	249-50	250-50
" " ogrske hipotekne	531-—	541-—
" " dun. komunalne	521-75	531-75
" " avstr. kreditne	84-—	88-—
" " ljubljanske	63-—	67-—
" " avstr. rdeč. križa	38-50	42-50
" " ogr. " "	29-30	33-30
" " bazilika	260-25	261-25
" " turške		

Obstoječi.	441-—	445-—
Ljubljanske kreditne banke	670-—	671-—
Avstr. kreditnega zavoda	554-75	555-75
Dunajske bančne družbe	124-50	125-50
Južne železnice	751-75	752-75
Državne železnice	759-50	760-50
Alpine-Montan	259-—	261-50
Češke sladkorne družbe	275-50	277-50
Živnostenske banke		

Valuta.	11-37	11-40
Cekini	117-42	117-62
Marke	95-50	95-65
Franki	94-65	94-85
Lire	253-50	254-50
Rublji		

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 1. septembra 1910.

Termin.		
Pšenica za oktober 1910.	za 50 kg	9 96
Pšenica za april 1911.	za 50 kg	10-22
Rž za oktober 1910.	za 50 kg	7 38
Koruzna za september 1910	za 50 kg	5 97
Koruzna za maj 1911.	za 50 kg	5 88
Oves za oktober 1910.	za 50 kg	8 03

Efektiv.

15 vin. višje.

I K O

**Najboljša ura
sedanjosti:**

zlata, srebrna, tula, nikeljasta
in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

**Lastna tovarna
ur v Švicl.**

Tovarniška varstvena znamka

I K O

I K O

Notarskega kandidata

sprejme takoj 131
notar **Ludovik** v Ljubljani.

š. dobro ohranjen, za 9 oseb se po
nižji ceni proda v Kozarjih pri
Ljubljani štov. 6, pošta Dobrova.

Brek

129
š. dobro ohranjen, za 9 oseb se po
nižji ceni proda v Kozarjih pri
Ljubljani štov. 6, pošta Dobrova.

Prošnja!

Kdor bi imel v službi ali sploh
vedel za natančni naslov **Ludovika
Gruma**, natakara, naj blagovoli to
tako podpisano naznaniti, ker se
bo proti njemu zaradi prevare v večjem
znesku sodnijsko postopalo. 2952

Mihajlo Rosman,
ravnatelj cementnih tovarn v Rabiji Srbija.

Največji češki cirkus K. Kludsky

še nikdar prej v Ljubljani predloženo

paradno gala predstavo.

Vsak dan ob 8 $\frac{1}{2}$ ur zvečer

velika predstava.

Ob sobotah, nedeljah in praznikih po

2 gala predstavi

popoldan ob 4 uri.

zvečer ob 8 $\frac{1}{2}$ ur.

Pri popoldanskih predstavah plačajo vojaki do narednika in otroci do 10 let na vseh sedežih polovico. Zvečer polna vstopnina.

Natančnejše na dnevnih lepakih in v oglasih.

Ravnateljstvo.

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združenem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 88.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5% x 1% na amortizacije ali pa po 5% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštna hranilnica račun št. 828.405.

Največja, najvarnejša slovenska hranilnica

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica šte. 3.

Njen denarni promet znaša koncem leta 1909 518 milijonov K, obstoječe vloge nad 38 milijonov K, a rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Vsaka izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je pri tej hranilnici izključena vsaka špekulacija s tem denarjem.

Vloge se obrestujejo po 4 $\frac{1}{4}$ % brez vsakega odbitka.

Ima vpeljane domače hranilnike in kreditno društvo.

Posoja na posestva po 5% obresti in proti odplačilu po najmanj 1 $\frac{1}{2}$ % na leto.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Promese zemljiških srečk k **K 5-50**
žrebanju 5. septembra t. l. po

k žrebanju tiskih srečk **K 8-—**
1 oktobra t. l. po

Dolžnost

vsakega Slovenca je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovenski banki „SLAVIJA“.

Podpirajmo torej domač slovenski zavod, da more nalogo, ki si jo je stavil, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

Ogromni rezervni fond K 48.812.797— jamčijo za popolno varnost.

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.
Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom.
Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vse-skozi slovansko - narodno upravo.
Banka „SLAVIJA“ gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrotinam namenom.
Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje generalni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani.

Slovenci!

Oklenimo se z vsemi močmi gesla: »Svoji k svojim!“ Osamosvojimo se na narodno - gospodarskem polju!

Ne podcenjujmo se! Bodimo odločni, mlačnost, obzirnost in nedoslednost, ki se čim huje nad nami maščujejo, morajo izginiti. Osvo-bodimo se tujega jarma!

A. ŽABKAR, v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 42.

Železolivarna, tovarna za stroje in ključavničarska dela.

Priporočam se v izdelovanje, napravo in popravo vseh v mojo stroko spadajočih predmetov: **strojev, priprav za mline in žage, moderne Francis-turbine** za vsak padec in množino vode, kakor tudi **transmisij** za vsako industrijo. Izdelujem tudi najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer **križe, kotle, peči, klopi, stebre, trembe za vode** itd.; dalje najraznovrstnejše **železne konstrukcije**, kakor strešne stole, mostove, vrtnarske rastlinjake, vsa **stavlinska in ključavničarska dela**: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike, žično pletenino za ograje vrtom, pašnikom, travnikom itd.

Načrti in proračuni na razpolago.

Vse po primernih tvorniških cenah.

